

KONFERENCJA UOKIK I CARS
EKONOMIA OCHRONY KONKURENCJI
WARSZAWA, 14.10.2015 R.

Krystyna Nizioł

**Ekonomia regulacji na rynku kart
płatniczych na przykładzie opłaty
*interchange***

Ekonomia regulacji na rynku kart płatniczych na przykładzie opłaty *interchange*

Ekonomia regulacji - problemy z definicją

Powody:

- brak jednolitej metody ustalania ekonomicznej efektywności prawa (np. idea maksymalizacji dobrobytu społecznego, efektywności w sensie Pareto),
- konieczność stosowania, również kryterium sprawiedliwości, a nie wyłącznie ekonomicznej efektywności,

Ekonomia regulacji na rynku kart płatniczych na przykładzie opłaty *interchange*

Ekonomia regulacji- problemy z definicją

Powody:

- brak definicji pojęcia „*regulacja*” również pod względem ekonomicznym,

Ekonomia regulacji na rynku kart płatniczych na przykładzie opłaty *interchange*

- ▣ *Propozycja - wyodrębnienie dwóch aspektów regulacji:*
- ▣ *regulacja na szczeblu ogólnym* – rozumiana jako legislacja pośrednio lub bezpośrednio oddziałująca na zachowania przedsiębiorców, która ma na celu usprawnienie gospodarki, zniwelowanie skutków niesprawności rynku (w aspekcie makroekonomicznym lub mikroekonomicznym),
- ▣ *regulacja szczególna* - która przybiera postać konkretnych rozstrzygnięć organu regulacyjnego, który w sposób władczy ingeruje w działalność przedsiębiorcy (np. w razie stwierdzenia działań naruszających konkurencję rynkową).

Ekonomia regulacji na rynku kart płatniczych na przykładzie opłaty *interchange*

- ▣ Pytania badawcze:
- ▣ I. Czy model rynku kart płatniczych uzasadnia podjęcie przez państwo interwencji w zakresie opłaty *interchange* w celu wspierania prokonkurencyjnych zachowań uczestników rynkowych?
- ▣ II. Czy na podstawie badań empirycznych z zakresu nauk ekonomicznych interwencja regulacyjna na rynku kart płatniczych jest uzasadniona, oraz jakie mogą być jej spodziewane rezultaty ekonomiczne?

Ekonomia regulacji na rynku kart płatniczych na przykładzie opłaty *interchange*

▣ *Wnioski:*

- ▣ - działanie mechanizmu rynkowego nie doprowadziło do samoczynnego obniżenia opłaty *interchange* (przykład Australii, Hiszpanii, USA, Węgier),

Ekonomia regulacji na rynku kart płatniczych na przykładzie opłaty *interchange*

- ▣ - inicjatorem obniżenia opłaty *interchange* były władze publiczne (organ antymonopolowy, bank centralny), dążące do zapobieżenia takim nieprawidłowościom funkcjonowania konkurencji na rynku jak np. odgórne ustalanie tej opłaty bez uwzględnienia jej rzeczywistych kosztów w celu osiągnięcia wysokich zysków przez banki i organizacje płatnicze (Stany Zjednoczone),

Ekonomia regulacji na rynku kart płatniczych na przykładzie opłaty *interchange*

- ▣ - aktualnie trudno jest jednoznacznie ocenić ekonomiczne konsekwencje regulacji dotyczącej opłaty *interchange* (m. in. z uwagi na początkową fazę badań nad rynkiem dwustronnym, trudności z wyeliminowaniem wpływu innych czynników ekonomicznych i nieekonomicznych na jej obniżenie),
- ▣ - na podstawie doświadczeń wskazanych w opracowaniu państw, można uznać, że dopiero interwencja państwa wymusiła redukcję opłaty *interchange* i doprowadziła do jej obniżenia, poprawiając również konkurencję na rynku kart płatniczych.

Ekonomia regulacji na rynku kart płatniczych na przykładzie opłaty *interchange*

Dziękuję za uwagę.